

ILLUFA 2

OKTÓBER 2014 / 2015

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE

STAVAŤ A BÚRAŤ

NA BIENÁLE ARCHITEKTÚRY 2014

Tím študentov a pedagógov FA počas prezentácie v Arsenale

Manifesty modernizmu vyzývajú zbúrať staré a postaviť nové. V priestore strednej Európy sme túto výzvu realizovali doslovne a opakovane. Stredná Európa nikdy nebola pokojným miestom na stávanie. Naše mestách boli súčasťou Monarchie, Československa, fašistického Slovenska, socialistickeho Československa, federálneho Československa, Slovenska a ešte môžeme pridať aj Slovensko v Európskej únii. Sto rokov od začiatku 1. svetovej vojny, viac ako 100 rokov od Marinettiho... a my sme potrebovali prepísať naše dejiny najmenej päťkrát. Naša spoločná pamäť nepretrvávajúca ani jednu generáciu a to nie je

povzbudzujúce. Zabúdame rýchlo a úplne. Potrebujeme zachrániť základné elementy našej histórie, základné stavebné kamene identity spoločnosti. Architektúra je politická, a preto je skvelým barometrom spoločnosti. Keď sa obzrieme späť, tak vidíme skôr ruiny ako diela. Je jednoduchšie označiť chyby ako významné míľniky. Je ťažšie absorbovať búranie do myslenia a stávanie do ľudskosti, pretože myslenie a ľudskosť boli dôvodom manifestov modernizmu. Dnes pokračujeme v búraní a čistení mesta od vrstiev dejín, vrstiev urbanizmu a architektúry. Znovu sa viac búra ako myslí. Horizontalita myslenia a konania prevláda.

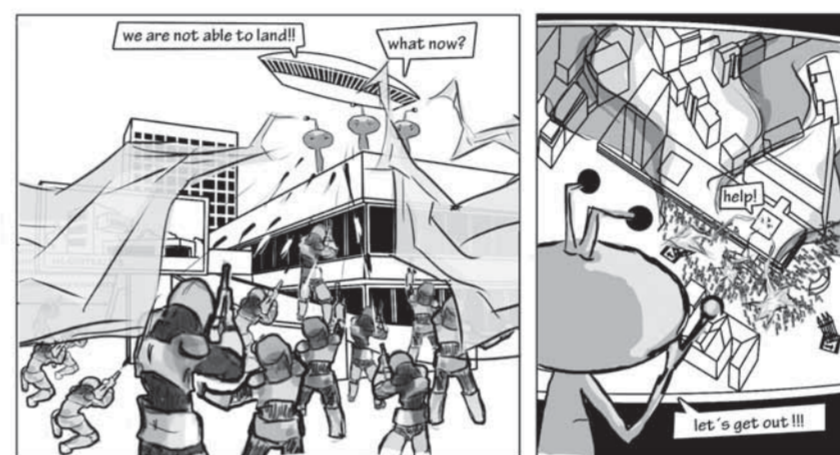
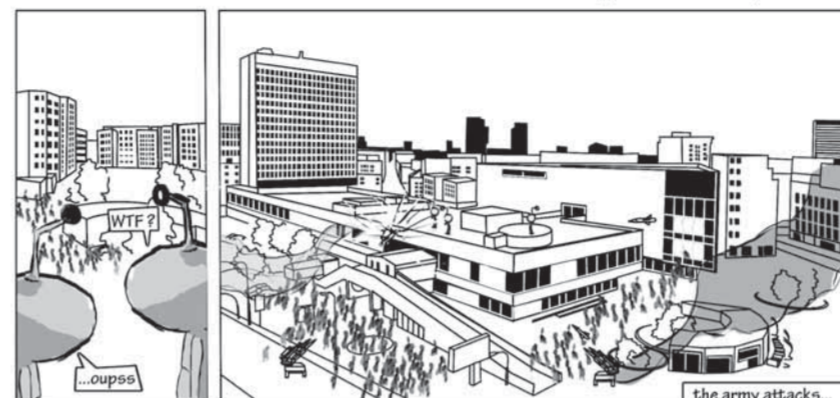
Je možné pozrieť sa do hĺbky a odhalíť vrstvy tam dolu, pod povrchom súčasnosti? Máme odvahu hľadať kontinuitu, odvahu odhaľovať príbehy miest, budov a výnimočných ľudí? Pomenujme naše klenoty... búrajme horizontalitu v myslení, vstúpme do hĺbky.

Fakulta architektúry STU podpísala v Marci 2014 Memorandum o spolupráci s významnou kultúrnou inštitúciou La Biennale di Venezia, ktoré nám umožnilo aktívne sa zúčastniť podujatia **Biennale Sessions 2014**. Tento edukačne ladený program poskytuje zúčastneným univerzitám priestor pre zorganizovanie seminára či prezentácie vo

vlastnej réžii univerzít, v dĺžke dvoch hodín. Tieto prezentácie sú zaradené do oficiálneho programu bienále a sú prístupné všetkým návštevníkom výstavy. Získali sme tak cenný priestor na prezentáciu našej fakulty na jednom z najvýznamnejších medzinárodných kultúrnych podujatí na svete. Program nášho vystúpenia sme pripravili v spolupráci so študentmi v rámci série letných workshopov. Letnú školu viedol tím pedagógov: Katarína Boháčová, Michala Lipková, Martin Šichman, Lukáš Šíp a Martin Uhrík. Prezentácia Fakulty na benátskom bienále sa uskutočnila 19. septembra 2014 od 14:00 v priestoroch Sale d'Armi v Arsenale. Finančné krytie projektu sme zabezpečili cez grant Ministerstva kultúry so spoluúčasťou Fakulty architektúry STU. Projekt študentov FA reaguje na tému národných pavilónov „Absorbing modernity 1914–2014“. Výstupom z projektu je komiks, séria pohľadníc s fotografiami významných modernistických stavieb a inštalácia, ktorá predstavuje videoprojekciu na objekt – zjednodušený model – budovy Slovenského rozhlasu. Tieto „nearchitektonické“ výstupy sú vhodným médium na prezentáciu vlastných postojov a názorov študentov na riešenú tému. Názorov, ktoré nie sú zaťažené vlastnou minulosťou, nostalgiou či osobnou angažovanosťou vo vzťahu k tejto architektúre. Podobne ako inštalácie v národných pavilónoch, aj projekt študentov FA analyzuje spôsob nášho vysporiadania sa s vlastnou architektonickou minulosťou. Súčasťou našej prezentácie bolo aj krátke video o Fakulte architektúry a inštalácia kolektívnu autorov – pedagógov, ktorí workshop viedli v spolupráci so šperkárkou Andreou Đurianovou. Inštalácia prezentuje vyabstrahované formy významných diel slovenskej architektonickej moderny v podobe šperkov – kolekcie brošní – ako výnimočných objektov na tvári mesta Bratislava. Projekt reflektuje ústrednú tému tohtoročného bienále „Fundamentals“.

–Ing. arch. Lukáš Šíp, PhD.,
Mgr. art. Martin Uhrík, PhD.–

Biennale Sessions Workshop pre študentov na pôde Fakulty architektúry

Komiks „Fatal Error“ ako jeden z výstupov študentského projektu

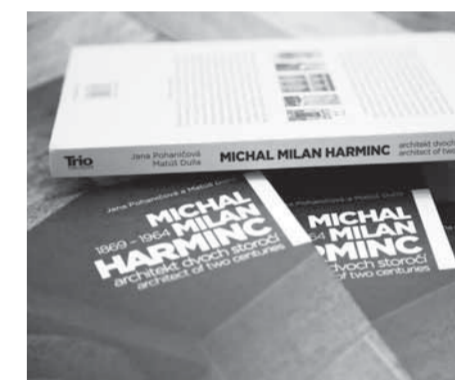
M. M. HARMINC – NOVÁ MONOGRAFIA

V pondelok 6. októbra 2014 si pripomíname Svetový deň architektúry¹ a práve v tento deň, ktorý je aj predvečer 145. výročia narodenia Michala M. Harminca, sa uskutočnila v Slovenskom národnom múzeu prezentácia novej monografie Jany Pohaníčovej a Matúša Dulla o nestorovi slovenskej architektúry pod názvom Michal M. Harminc – architekt dvoch storočí. Architekt Harminc sa narodil vo Vojvodine, študoval v Budapešti a od roku 1922 žil v Bratislave. Je fascinujúce, že bol činný 65 rokov a naprojektoval 300 budov po celom vtedajšom Rakúsko-Uhorsku. Autori o ňom píšú ako o eklektikovi v tom najlepšom slova zmysle, lebo spájal historické s modernou a ďalšími prúdmi. Publikácia bola vydaná vo vydavateľstve Triopublishing, s.r.o. Pri tejto slávnostnej príležitosti prehovorili generálny riaditeľ SNM Viktor Jasaň a privítal hostí na pôde múzea. Bratislavské SNM takisto projektoval a postavil M. M. Harminc a sieň, v ktorej bola prezentácia, nesie jeho meno. Ďalej prehovorili riaditeľka vydavateľstva PhDr. Magdaléna Fazekašová, dekanka Fakulty architektúry STU a autori knihy doc. Jana Pohaníčová a prof. Matúš Dulla. Autorom grafického dizajnu knihy je Branislav Gajdoš a autorom 160 fotografií z celého Slovenska Mgr. Art. Matej Kováč. Knihu pokrstili kameňkami vnučka Dana, pravnúčka a prapravnúček Michala M. Harminca. Prinášame vám pár fotografií z prezentácie a rozhovor s autormi prinesieme v nasledujúcom čísle, v ILFA 3 2014–15.

–text ID–

¹ Svetový deň architektúry bol vyhlásený v roku 1996 Medzinárodným vzájom architektov (UIA). Deň je venovaný architektom na celom svete, ich partnerom, klientom a nadšencom architektúry. Každý architekt má povinnosť vytvárať energeticky účinné projekty a diela a prispieť tak k ochrane prírodných zdrojov

Zlata prof. Matúš Dulla, doc. Lubica Vitková, Mgr. Art. Ing. arch. Matej Kováč – fotograf, doc. Jana Pohaníčová, dr. Otília Škvárová – redaktorka knihy a Braňo Gajdoš, grafik – dizajnér.

FAKULTA	Stavať a búrať: na Bienále architektúry 2014/M. M. Harminc – nová monografia	2–3
FAKULTA	Krst knihy o Weinwurmovi	4
FAKULTA	Sakrálné pamiatky v krajine Banskej Štiavnice a jej okolia	5
FAKULTA	Host na ÚKZA	6
VÝSTAVA	Troja profesori vystavovali	6
SÚŤAŽ	Opäť progresívne technológie v architektúre	7
ROZHOVOR	O spoločnosti, meste ako prototypu demokracie a iných témach s psychologičkou Janou Plichtovou	8–9
FAKULTA	Cena Milana Kodoňa 2013/14/ Archbooks namiesto Artbooks	10
FAKULTA	Jubilanti	11
OZNAMY	Novinky v knižnici FA STU	12

KRST KNIHY O WEINWURMOVI

Niet dnes hádam kolegu architekta, ktorý by nepoznal dielo architekta Fridricha Weinwurma, architekta, ktorý výrazne ovplyvnil slovenskú architektonickú scénu medzivojnového obdobia. Mnohí zjasali: „Konečne vyšla monografia o Weinwurmovi!“ Neskutočný diapazón obytných domov a vil, administratívne budovy, ale aj sociálny program bytových komplexov – znamená rozsiahle dielo funkcionalistu, puristu, predstaviteľa novej vecnosti podľa Matúša Dullu a Henriety Moravčíkovej a na Slovensku. Jeho architektúra, ktorú tvoril spolu s Ignáciom Vécseiom sa písala do charakteru mnohých bratislavských ulíc i štvrtí. Prevažná väčšina Weinwurmova diela sa nachádza v Bratislave, kde sa v roku 1919 usídlil, ale jeho architektúru nájdeme aj v Nitre, Žiline či vo Vysokých Tatrách. Vila L na Podtatranského, Vila senátora Tománka na ulici nad Dunajom, Vila Pfeffer na Novosvetskej alebo Vila Dr. Veró v Nitre, Administratívna budova žilinskej portland-cementovej továrne na Gunduličovej, Domy poisťovne Phönix na Gorkého, obchodný dom Schöna na Obchodnej, komplexy sociálnych bytov známe ako Nová doba a Unitas – je toho kvantum, kde nájdeme pečať architektonického myslenia Fridricha Weinwurma a čo prezentuje jasné princípy Weinwurmovej architektúry. Weinwurm,

súčasník Le Corbusiera, Miesa van der Rohe alebo Waltera Gropia, znamená jedného z najdôležitejších reprezentantov architektonickej avantgardy 20. storočia na Slovensku a v stredo európskom teritóriu. Pre Henrietu Moravčíkovú je Weinwurm srdcovou záležitosťou, ktorej venovala množstvo tvorivých síl a pre ktorú absolvovala v archívoch niekoľkoročný výskum. Autorka interpretuje dielo architekta a snaží sa osvetliť dosiaľ neznáme skutočnosti súvisiace s jeho prácou a životom. V knihe nechýba ani porovnanie Weinwurmova diela s dobovými architektonickými prejavmi miestnej a medzinárodnej scény a jeho začlenenie do domácich a európskych medzinárodných súvislostí. Monografia prináša po prvý raz ucelený obraz o živote a diele architekta Friedricha Weinwurma (1885–1942?). Autorka Henrieta Moravčíková sa snažila predstaviť Weinwurma vo viacerých vrstvách prostredníctvom jeho architektúry, ale aj ako človeka s životným príbehom a tiež v kontexte doby, v ktorej žil a pôsobil. Dielo architekta Fridricha Weinwurma približuje bohatý dobový obrazový materiál, fotografie, výkresy, archívne dokumenty, ale aj súčasné fotografie Olgy Triaska Stefanovičovej. Grafický dizajn dala knihe Lubica Segečová. Slávnostné uvedenie knihy **Friedrich Weinurm: „Architekt/Architect“**, ktorú vydalo vydavateľstvo Slovart sa uskutočnilo 15. októbra 2014 podvečer za účasti vydavateľa v Kaviarni Berlínka. Hudobným hosťom boli Bratislava Hot Serenaders.

–red.–

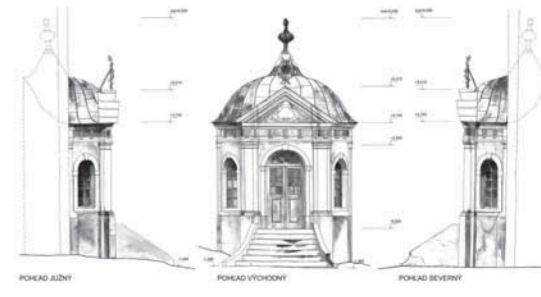
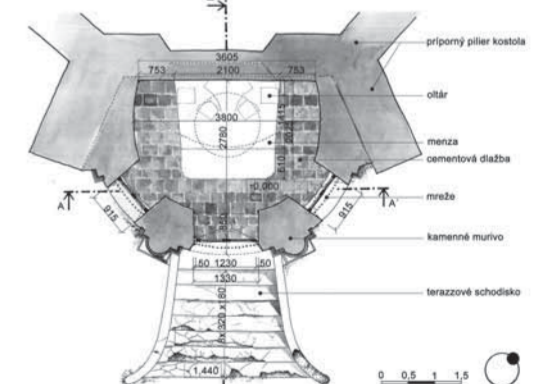
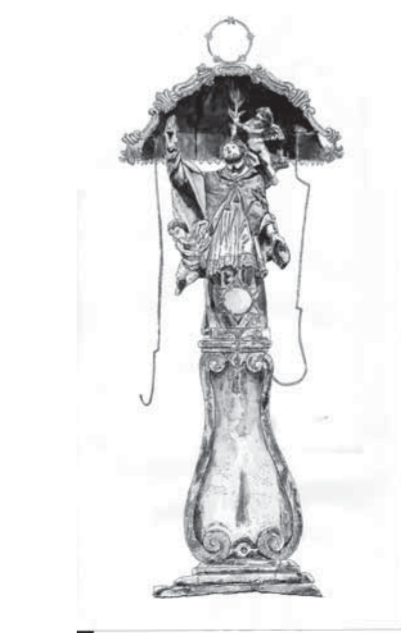

SAKRÁLNE PAMIATKY V KRAJINE BANSKEJ ŠTIAVNICE A JEJ OKOLIA

ŠIESTY ROČNÍK ŠTUDENTSKÉHO WORKSHOPU JESENNÁ UNIVERZITA ARCHITEKTÚRY

Fakulta architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a jej Vedeckovýskumné a vzdelávacie centrum v Banskej Štiavnici boli už šiesty rok usporiadateľom multidisciplinárneho študentského workshopu **Ješeňná univerzita architektúry 2014 (JUA 2014)**, ktorý prebiehal v historickej a na pamiatky bohatej Banskej Štiavnici. Doposiaľ každý ročník týchto dobrovoľných študentských workshopov bol venovaný konkrétnej téme s cieľom spoznávania a dokumentovania historických stavieb a ich architektonických detailov. Tento a minulý rok boli venované *Sakrálnym pamiatkam v krajine*. Prečo? Banská Štiavnica zaznamenala v 18. storočí výrazný rozvoj baníctva, čím boli spojené významné stavebné aktivity. Pôvodne stredoveké alebo renesančné budovy boli „zmodernizované“ v barokovom slohu a v tejto podobe sa poväčšine zachovali dodnes. Z toho obdobia (od polovice 18. storočia) sa v meste a jeho širšom krajinnom zázemí dodnes zachovalo množstvo výraznejších, ale aj menej výrazných sakrálnych pamiatok, ktorých zmysel dnes už len ťažko dešifrujeme. Najznámejším a najvýraznejším z nich – ako je banskoštiavnická Kalvária, sa v poslednom období venuje dostatočná odborná pozornosť. Menšie sakrálné pamiatky zostávajú na okraji záujmu odbornej i laickej verejnosti. Ich existencia a situovanie však nie sú náhodné a majú hlbší zmysel. Mnohé prícestné kaplnky na prístupových hradských cestách z rôznych strán v podstate kopírujú pôvodné pútnické trasy, vedúce ku v tom období populárnej banskoštiavnickej Kalvárii. Iný druh sakrálnych pamiatok – ako sú kríže, božie muky, kamenné plastiky na vyvýšených kamených podstavách boli v 18. storočí vyhotovené a umiestnené na ochranu baníkov, ktorí zostupom do bani každodenne riskovali svoje životy. Výsledkom hlbšieho skúmania týchto fenoménov a vďaka spolupráci s krajinými inžiniermi, historikmi umenia a inými relevantnými odborníkmi je dešifrovanie zmysel existencie týchto architektúr,

zmyslu ich situovania práve na tých miestach, na ktorých sú osadené a pod. Po vyše dvoch storočiach sa pôvodný takmer úplne zabudlo na pôvodný zmysel menších sakrálnych stavieb roztrúsených po krajine, často nie sú registrované na katastrálnych mapách (čo znamená, že z právneho hľadiska „neexistujú“), nie známy ich vlastníci (a teda nemá nikto vlastnícku povinnosť sa o ne starať)..., čím sa mnohé dostávajú do stavu vážneho ohrozenia. Práve ich identifikácia v teréne, systematické zmapovanie a zakreslenie do mapových podkladov, poznávanie a dokumentácia a ďalší hlbší výskum upozorňujú, že tieto objekty sú hodné odborného záujmu a ďalšieho vedeckého skúmania. Študenti fakúlt architektúry, geodézie, dejín umenia, krajinej a záhradnej architektúry z Bratislavy, Košíc, Prahy, Nitry, Trnavy a Zvolena počas tohto ročníka Jesennej univerzity architektúry zdokumentovali mnohé prícestné kaplnky a menšie sakrálné stavbičky v okolí krajinnom prostredí Banskej Štiavnice i priamo v jej centre. Išlo tu o výnimočné prepojenie rôznych vedných disciplín prostredníctvom študentov z rôznych univerzít a rôznych odborov, ktoré sa pri každej praktickej ochrane architektonického dedičstva nevyhnutne „potrebujú“. Okrem obohatenia vedeckého poznania v tejto sfére ochrany a obnovy kultúrneho dedičstva sú skvelým výsledkom workshopu konkrétne zamerané a podrobne zdokumentované vybrané sakrálné objekty študentmi. Sú to napríklad barokové prícestné kaplnky, či barokové kamenné sochy umiestnené v krajine, menšie kalvárie, božie muky a pod. Počas tohto ročníka JUA 2014 boli výtvare aj technicky perfektne zdokumentované prícestné kaplnky sv. Jána Nepomuckého v Banskej Belej, Svätom Antone, či v období baroka pristanávaná Kaplnka sv. Jána Nepomuckého k neskorogotickému Kostolu sv. Kataríny v Banskej Štiavnici. Predmetom dokumentovania boli však aj iné typologické druhy – napríklad kamenné barokové

sochy na podstavcoch, situované poväčšine na okraji mesta – socha Immaculaty alebo v centre kamenná plastika v tom čase veľmi populárneho svätca – sv. Jána Nepomuckého. Práve tento fenomén – často znázorňovaný svätca sv. Jána Nepomuckého, sa stal jednou z tém výskumu tohtoročného workshopu. Téma multidisciplinárneho workshopu bola ukotvená v teoretických odborných prednáškach, ktoré študentom dali teoretické podklady k lepšiemu pochopeniu témy a jej následného spracovania v teréne. Výskum a výsledky dvoch ročníkov študentských workshopov (JUA 2013 a JUA 2014) budú zhrnuté do vedeckého zborníka a katalógu dokumentovaných pamiatok. Sme presvedčení, že publikácia bude hodnotným príspevkom ku obohateniu a rozšíreniu poznatkov študentov rôznych odborov, ktoré sa ochrany a obnovy kultúrneho dedičstva týkajú. V každom prípade tieto doplnkové aktivity pre študentov rôznych odborov môžu byť len a len prínosom tak pre zvýšenie úrovne poznania kultúrohistorických hodnôt historického prostredia, môže pomôcť rozšíriť schopnosť rozpoznávania hodnôt historickej architektúry a jej krajinného kontextu. Študentský multidisciplinárny workshop **Ješeňná univerzita architektúry 2014** bolo možné realizovať vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR v rámci grantovej schémy „Obnovme si svoj dom“.

Ing. arch. Katarína Vošková, PhD., koordinátorka workshopu

Docentka Ing. Agnieszka Jaszczak, PhD. z Warminsko-Mazurskiej univerzity v Olsztynie (vpravo) bola aj predsedníčkou poroty súťaže o Cenu docenta Kodaňo

HOSŤ NA ÚKZA

Hostom Ústavu krajinej a záhradnej architektúry bola v auguste a začiatkom septembra 2014 docentka Ing. Agnieszka Jaszczak, PhD. z Katedry krajinej architektúry a agroturizmu Fakulty environmentálneho manažmentu a poľnohospodárstva Warminsko-Mazurskej univerzity v Olsztynie, v rámci výmenného programu Erasmus +. Docentka Agnieszka Jaszczak sa v rámci svojho vedeckovýskumného pobytu v spolupráci s pracovníkmi Ústavu krajinej a záhradnej architektúry venovala dvom okruhom vedeckovýskumných tém. V prvom tematickom okruhu, sa docentka Jaszczak zaujímala o úlohy zelene pri revitalizácii verejných priestorov v Bratislave – „The Role of Greenery in Revitalization of Public Spaces in Bratislava“ a v druhom okruhu o problematiku transformácií suburbánnych území – „Transformation of Suburban Areas“. Súčasne sme s docentkou Jaszczak nadviazali spoluprácu pri príprave výstavy fotografií, prezentujúcej botanické záhrady a krajinnno-architektonické aspekty ich tvorby, ktorú organizuje Katedra krajinej architektúry a agroturizmu Fakulty environmentálneho manažmentu a poľnohospodárstva Warminsko-Mazurskej univerzity v Olsztynie. Tešíme sa aj na ďalšiu spoluprácu.

Ing. arch. Katarína Kristiánová, PhD.

KATEGÓRIA A
2. cena – Bc. Tomáš Chovanec, NOVÁ KEŽMARSKÁ CHATA

TRAJA PROFESORI VYSTAVOVALI

V priestoroch foyeru Fakulty architektúry sa od 14.–24.10. 2014 konala súborná výstava troch významných slovenských urbanistov, profesorov Tibora Alexyho, Jána Kavana a prof. Filipa Trnkusa s názvom 3 PROFESORI ARCHITEKTI URBANISTI VYSTAVUJÚ VÝBER Z DIELA (1965–1995). Expozícia dokumentovala kľúčové etapy tridsaťročnej spolupráce, počas ktorej získali úspechy v medzinárodných i celoštátnych súťažiach, venovali sa vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti. Diela boli predstavené na symbolických tridsiatich paneloch rozdelených do troch základných kategórií TVORBA, VEDA a PUBLIKÁCIE. Výpoveď panelov doplnili originály vybraných diel spolu

doc. Lubica Vitková, dekanka FA STU, prof. Robert Redhammer, rektor STU a prof. Henrieta Moravčíková, kurátorka výstavy

s modelmi, ktoré poskytli jedinečný obraz o ich urbanistických koncepciách, teóriách a ich priemet do praxe. Vernisáž výstavy bola poznamenaná nielen prítomnosťou všetkých troch profesorov, ale aj veľkou účasťou urbanistickej society, žiakov, kolegov, spolupracovníkov a záujemcov o dielo tejto významnej urbanistickej trojice. Výstavu uviedla dekanka doc. Lubica Vitková ako sama povedala v polohe „trojčedinej“: ako žiačka, spolupracovníčka aj ako dekanka. Dôležité zhodnotenie diela urbanistov zaznelo z úst poprednej slovenskej teoretiky, prof. Henriety Moravčíkovej. A arch. Zuzana Aufrichtová predstavila koncepciu výstavy pričom na záver ocenila mravčiu prácu digitalizácie podkladov pri grafickom stvárnení výstavy, ktoré bolo dielom arch. Igora Hianika a arch. Nikoly Winkovej. Kultúrnym programom bolo huslové sólo, ktoré zahrala Tereza Pružincová, vnučka prof. Filipa Trnkusa. Dielu troch profesorov je venované jesenné číslo vedeckého časopisu ALFA 3_2014.

– red. –

Zľava prof. Filip Trnkus, prof. Tibor Alexy a prof. Ján Kavan

OPĀŤ PROGRESÍVNE TECHNOLOGIE V ARCHITEKTÚRE

Už jedenásty ročník študentskej architektonickej súťaže pod názvom „Vplyv progresívnych technológií na tvorbu architektonických diel“ sa uskutočnil na FA STU. Téma súťaže reflektuje využívanie progresívnych technologických systémov a jej cieľom je podnietiť architektonickú tvorbu študentov bytových domov a verejných budov práve vo väzbe na progresívne technológie. Porota v zložení: predseda poroty Prof. Ing. arch. M. Šarafín, DrSc. (FA STU), Členovia poroty boli: Doc. Ing. M. Budiaková, PhD. (FA STU), Ing. arch. L. Selcová, PhD. (FA STU), Ing. arch. E. Oravcová, PhD. (FA STU), Ing. L. Truchlík (Wolf Slovenská republika s.r.o.), Ing. I. Šimovič (Laufen SK s.r.o.), Ing. Ján Kováčik (Internorm s.r.o.), Ing. Z. Lipták (LEIER Baustoffe SK s.r.o.), Ing. J. Leško (Hoval SK spol. s r.o.) tento rok prijala nasledovné kritériá hodnotenia súťažných návrhov: > progresívne technológie v architektúre, inovácie a aplikácie, > schopnosť využiť prostriedky progresívnych technológií na tvorbu architektonického konceptu.

Súťažné práce sa odovzdávali v dvoch kategóriách: – kategóriu A tvorili študenti 5 a 6 ročníka štúdia; – kategóriu B tvorili študenti 2 a 4 ročníka štúdia. Pre kategóriu A, bolo navyše hodnotené nielen použitie, ale aj invenčný koncept a pre kategóriu B, bolo navyše hodnotená aj logika konceptu. Súťaž prebiehala trojkolovo a termín odovzdania súťažných návrhov bol 5. júna 2014. Odovzdaných bolo v kategórii A 64 a v kategórii B 12 súťažných prác, teda spolu 76 prác. Treba skonštatovať, že všetky odovzdané návrhy splnili súťažné podmienky.

Ceny a odmeny získali nasledovní študenti: V KATEGÓRII A
1. cena: Ing. arch. Matúš Kurek
2. cena: Bc. Tomáš Chovanec
3. cena: Bc. Martin Kostrej

Mimoriadne odmeny bez určenia poradia: Bc. Martina Ďurčeková, Bc. Adrián Babiši a Bc. Matej Štrbka

Odmeny bez určenia poradia: Bc. Matej Honč, Bc. Gabriela Masláková, Bc. Jana Bundžová, Bc. Peter Dostál a Bc. Jana Rantová.

V KATEGÓRII B
1. cena: Alexandra Karapinová
2. cena: Macejko-Smetanka
3. cena: Martin Červienka

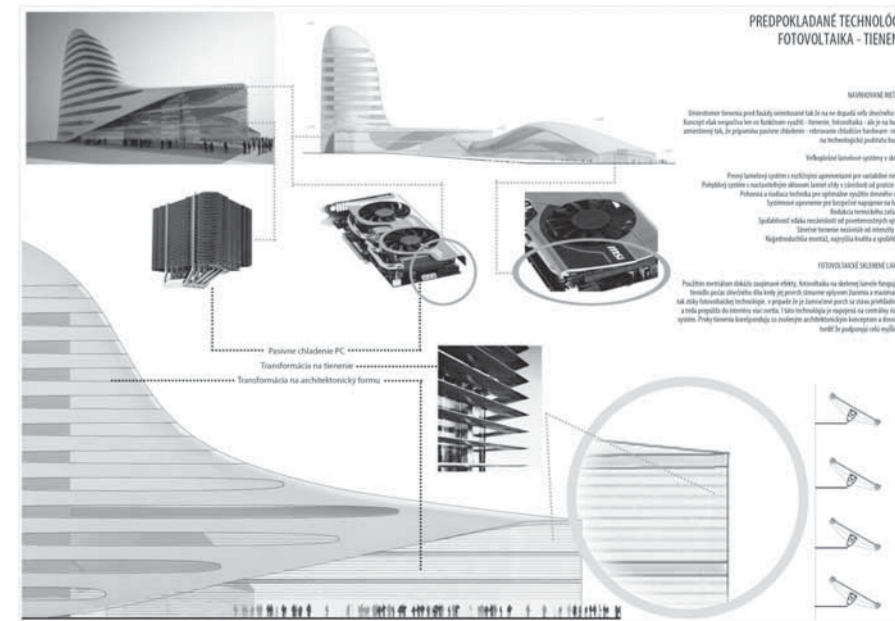
A odmenu bez určenia poradia získala: Laura Dráxlerová

Ceny, mimoriadne odmeny a odmeny darovala do súťaže Prvá stavebná sporiteľňa a.s. a ďalšie firmy a vecné ceny firma Internorm s.r.o.

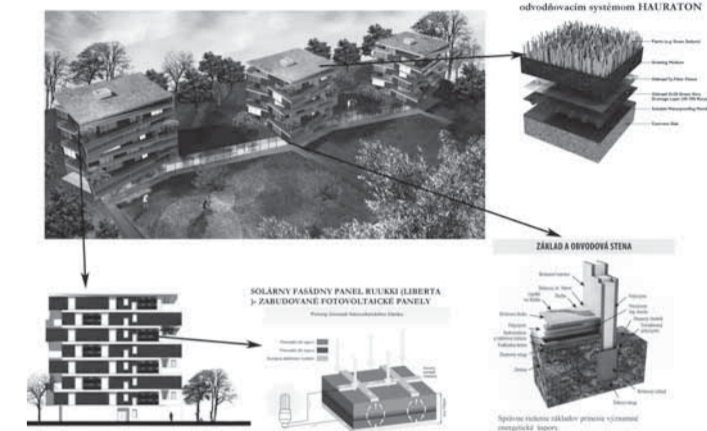
Vypísanie súťaže s metodickou konzultáciou rozdelilo návrhy do dvoch ideových sfér riešenia úlohy, inovačnú a konvenčnú. Do posledného kola postúpili najlepšie návrhy oboch typov, diskusia v porote hľadala spoločné hodnotiace stanovisko. Porotu zaujala zvyšujúca sa šírka komplexného zvládnutia úloh, tu dominovalo praktické hľadisko. Novým javom súťaže bolo hľadanie nových zdrojov energetických systémov s nekonvenčným riešením úlohy. Súťaž potvrdila svoju opodstatenosť, motivovanie študentov pre získavanie vedomostí a v hľadaní ideových koncepcií navrhovaných budov. Technologické systémy stále väčšou mierou rozhodujú o kvalite architektonických návrhov, študenti to prostredníctvom účasti na súťaže to pochopili a preukázali. Súťaž preukázala veľký záujem študentov o techniku v architektúre v znamení energetických a obalových systémov. Hlavným kritériom súťaže je energokoncept stále rozširovaný poznatkami nových technológií. Súťažné návrhy odhaľujú logiku energokonceptu pri tvorbe architektonických diel, v tomto ročníku sa táto logika rozvrla do dvoch autorských tendencií, v prvej energokoncept „odlieva“ výraz objektu, v druhej energokoncept „potvrzuje výraz umelecky motivovaného výrazu objektu. Uplatnenie technologických systémov nastolilo kritický pohľad ich vplyvu na trvalo udržateľný stav nášho životného prostredia. Súťaž v podobe víťazných návrhov „objavila“ nové spektrum vplyvu technologických systémov na tvorbu architektonických diel. Preukázala opodstatenosť zaoberať sa parciálne touto témou v metodike architektonickej tvorby. Súťaž sa stala motiváciou prehĺbenia poznatkov vo výrobné báze praxe, znalosť študentov sa zvyšuje, invencia uplatní nové technologické systémy je pozoruhodná a inšpiratívna. Každý ročník súťaže poukazuje na stále rastúci záujem o tému progresívnych technológií v architektúre a na zvyšujúcu sa úroveň súťaže, rovnako tiež vysoká účasť študentov a každoročne sa zvyšujúca kvalita architektúry prihlásených návrhov.

– doc. Ing. Mária Budiaková, PhD., odborný a organizačný garant súťaže, upr.red. –

KATEGÓRIA A
1. cena – Ing. arch. Matúš Kurek, IT HYBRID

Fotografia z tretieho prezentačného kola

KATEGÓRIA B
1. cena – Karapinová Alexandra: GEEN ZONE HOUSE

O SPOLOČNOSTI, MESTE AKO PROTOTYPE DEMOKRACIE A INÝCH TÉMACH S PSYCHOLOGIČKOU JANOU PLICHTOVOU

V súčasnosti sledujeme spoluprácu naprieč celým spektrom humanitných a technických vied, voľakedy nepredstaviteľnými a neobvyklými spôsobmi, ktoré si však žiada doba a zrejme aj situácia v spoločnosti. Urbanizmus, tvorba krajiny, architektúra, priemyselný dizajn - všetky tieto odbory participujú na tvorbe životného prostredia v spoločnosti. Počas Tvojej dlhoročnej práce v odbore sociálnej psychológie, mala si skúsenosť zo spolupráce na nejakom projekte s architektmi alebo urbanistami? Na akých projektoch si spolupracovala?

Priamu skúsenosť so spoluputvraním urbánneho prostredia nemám, ale mám skúsenosť z výskumu, v ktorom sa porovnávali modely riešenia dopravy v meste za účasti občanov s cieľom zvýšiť kvalitu mestského prostredia. Spolupracovali na ňom architekti, inžinieri, manažéri, sociológovia a psychológovia. Tento výskum jasne poukázal na výhody tých modelov, ktoré zapojili verejnosť do riešenia problémov dopravy v meste hneď od počiatku, lebo v takom prípade sa podarilo plány zrealizovať a boli udržateľné. Íšlo o inovatívny projekt, ktorého cieľom bolo pochopiť, aké spôsoby spolupráce s občanmi sa osvedčili. Keď sú občania vťahnutí hneď od začiatku do projektu zlepšenia dopravy v meste, je oveľa väčšia šanca, že sa zámer dosiahne. Teoreticky sa predpokláda, že občania ako užívateľa priestoru môžu prispieť svojimi znalosťami a miestnymi skúsenosťami. Ale zaujímavé je aj to, že preberajú zodpovednosť a osobne im záleží na tom, aby bol projekt úspešný.

Dobre to ilustruje príklad riešenia zlej dopravnej situácie v Aténach. Manažéri sa rozhodli, že znížia počet osobných áut tým, že zavedú reguláciu. Tá spočívala v tom, že v párne dni mohli jazdiť len autá s párnym koncovým číslom značky a v nepárne zas tie s nepárnou číslicom. Táto regulácia nielenže neprinesla zelený efekt, ale dopravná situácia v meste sa ešte zhoršila. Mnohí ľudia si totiž kúpili ďalšie auto, aby mohli jazdiť každý deň, takže počet áut sa zvýšil.

Vo Viedni sa ujal projekt požičievania bicyklov, lebo ľudia boli s projektom a jeho cieľom nielen dopredu oboznámení, ale aj priamo radnicou oslovení. Výsledkom je, že občania iniciatívne prispievajú k tomu, aby sa tie bicykle nekradli a nepoškodzovali.

Viedeň je považovaná za mesto s najvyššou kvalitou života v celosvetovom meradle podľa Mercerovho rebríčka z roku 2012, je to 39 faktorov, z ktorých najzásadnejšie sú: vnútorná stabilita, účinnosť presadzovania práva, úroveň kriminality a úroveň zdravotníckych zariadení. Ukazuje sa ako nesmierne dôležité pre kvalitu života aj to, ako sa občania sami identifikujú s mestom. Nie je paradoxné, že 60 km od Viedne to takto nefunguje?

Neviem, možno v tom dôležitú úlohu hrajú radnica a komunikácia jej predstaviteľov s občanmi a s developermi. Viem, že vo Viedni radnica spolupracuje s developermi aktívnejšie a asertívnejšie presadzuje záujmy širokej verejnosti. A developeri sa naučili, že je dobré aj z hľadiska ich dôveryhodnosti vychádzať v ústrety a spolupracovať s radnicou pri utváraní kvalitného mestského prostredia.

Viedenskej kvalite života určite prispela aj veľkorýsá bytová politika. Ako je známe, vo Viedni býva väčšina obyvateľstva v nájomných bytov s dostupnými cenami. Aj bývanie pre nižšie príjmové vrstvy je komfortné a s vysokou kvalitou.

Máme tu už obligátny stereotyp, ktorý je implantovaný obyvateľstvu ako jediný správny, že samospráva mesta najprv svojvoľne nepremyslene a nekonceptne rozpredá pozemky a nehnuteľnosti, nepožije žiadnu časť financií z týchto predajov na rozvoj mestskej časti (bývania, dopravy, opravy chodníkov apod.) a rozplynie ich vo svojich odmenách a potom hovorí, že vlastne nemôže nič robiť, ani usmerňovať a regulovať rozvoj na pozemkoch, lebo im nepatria. Ako sa pozeráš na tento problém? A práve toto nie je pravda! Samospráva jednak pozemky ani nehnuteľnosti predávať nemusí, ďaleko výhodnejšie je dávať ich do dlhodobého prenájmu a jednak, ak ich už aj predá, tak nestráca svoje kompetencie regulovať to, čo sa na nich bude realizovať. To všetko podlieha jej schvaľovaniu. Developer predsa nie je feudálny mocipán. Akákoľvek výstavba sa týka verejného priestoru, teda mesta a aj ľudí, ktorí v tom meste žijú. Na programe dňa je kultivácia spoločnej starostlivosti o mesto vo všetkých jeho dimenziách. Bezbrehý individualizmus a voluntarizmus nie je cestou do raja. Naopak. Vyvoláva u tých nerespektovaných hostilitu, vedie k ľahostajnosti a k odcudzeniu. Kvalitný život v meste je založený na vzájomnom rešpekte a uznaní, na fungujúcej delbe práce a službách. Treba však povedať, že rovnako dôležité je to, aby všetky tie inštitúcie, ktoré majú regulovať rozvoj mesta aj riadne fungovali.

Hovorí sa, že demokracia je najlepší systém, najlepšia forma spravovania spoločnosti, že nič lepšie nepoznáme. Okolo seba

vidíme rôzne druhy demokracie, dokonca aj Slovensko sa považuje za demokraciu. Tiež často počujeme v médiách, že pretože máme demokraciu, tak si môže ktokoľvek robiť čokoľvek a zamieňa sa pojem demokracia s pojmom kapitalizmus. Ako sa na to díváš? Sترetávam sa často s tým, že demokracia sa zamieňa za kapitalizmus a kapitalizmus za systém bez pravidiel a morálky, za džungľu, kde vládne „právo“ silnejšieho. Takýto primitívny darvinizmus nemá s demokraciou nič spoločného a nemožno ho akceptovať. Mestské štáty, v ktorých sa demokracia zrodila, boli aj kóľiskou kultúry rešpektu vzájomne dohodnutých pravidiel. Dá sa povedať, že správa mesta je prototypom demokracie. Bez kultúry vzájomnej úcty, uznania a rešpektu by demokracia nemohla existovať. Keďže mesto je miestom výmeny tovaru, skúseností, poznatkov, miestom intenzívnej sociálnej komunikácie a koordinácie, musia tu platiť isté pravidlá. Keďže mesto je aj miestom vzdelávania, inovácií a uplatňovania rozmanitých talentov, vzniká tu sféra poznania, kultúry a umenia, ktoré ku kultúre rešpektu (k civilnosti) výrazne prispievajú. Ak sa vrátim k Tvojej otázke, myslím, že demokracia nefunguje uspokojivo, pretože nie je všetkých. Inými slovami, máme tu veľa monológu a málo skutočného dialógu, veľa arogancie, povýšenosti a sektárstva a málo porozumenia.

Dôležitou súčasťou demokracie je tolerancia. Mestá sú prízračlivé a fascinujúce práve rozmanitosťou a dynamikou životných štýlov svojich obyvateľov, pre ich vzájomnú inšpiráciu v každodennej komunikácii. Vo Viedni je príjemné, že tam neexistuje segregácia bohatých a chudobných štvrtí. To čo vidno u nás, že bohatí sa separujú od ostatných tým, že uzavrú cestu, ktorá vedie k ich vilám, to je absurdita. Rovnakou absurditou je vysoký múr, do ktorého sa uväznia tí, ktorí sa chcú skrývať pred zrakom verejnosti a nechcú, aby niekto nakukol do ich prepychového súkromia. Je to totálne necivilizované. Kvalita života v meste je o interakcii, komunikácii, o spoločných radoostiach a starostiach, o spoločenskom uznaní. Chceme byť videní a chceme vidieť, človek je predsa tvor spoločenský.

Stýčným bodom, spojivom sociológie, psychológie a architektúry je človek, resp. prostredie, javy, ktoré sa človeka a spoločnosti, v ktorej žije týkajú. Ako sa na takýto spoločný menovateľ pozeráš Ty cez prizmu svojich skúseností a vedomostí?

Ukotvenie architektúry v spoločenských vedách je veľmi dôležité, hoci u nás sa architektúra chápe predovšetkým ako technická disciplína.

Dobří architekti sú však tí, ktorí disponujú širším pohľadom, ktorí pri svojej tvorbe uvažujú o spoločenských a sociálnych súvislostiach, o špecifikách danej lokality, o ľuďoch, ktorí tam žijú a budú žiť... Keď som chodila po Paríži, bola som prekvapená, že každá štvrť tvorí svoj vlastný svet, hoci vynikajúco prepojená s ostatnými. V každej sa dalo žiť plnohodnotným životom vrátane kultúry, zábavy, hier a športovania bez toho, že by ju človek musel opustiť. Navyše, život Parížanov spríjemňujú kultivované dvory, námestíčka, parky, kaviarničky...

Rozvoj miest na Slovensku ovplyvňujú individuálne záujmy finančných skupín často bez ohľadu na všetkých ostatných ľudí, bez ohľadu na kvalitu životného prostredia a fungovanie miest ako takých. Predstavitelia samospráv, magistráty, im podliehajú, bezostyšne s nimi spolupracujú a tvária sa, že konajú dobro pre nás ostatných, dobro pomenované ako verejný záujem. Ako by si Ty charakterizovala verejný záujem vo fungujúcej demokratickej spoločnosti?

Verejný záujem je vždy inkluzívny, čo znamená, že nevyklučuje žiadnu skupinu ľudí. A keďže naša samospráva sa stavia do submisívnej, ba dokonca bezmocnej pozícií voči podnikateľom, namiesto toho, aby presadzovala verejný záujem, tak to tak aj vyzerá. V takom prípade sa o verejnom záujme hovorí nedá. Verejný záujem nevyhnutne vyžaduje konsenzus, mesto je životným priestorom pre všetkých. Ak prevládne úzky individuálny záujem, je to facka vylúčeným občanom a urbanizmus.

Každý človek pri moci keď urobí rozhodnutie z pozície moci, mal by si byť istý, že jeho rozhodnutie poskytne vyššiu kvalitu ako bola predtým. Ako sa pozeráš na túto otázku v kontexte vývoja slovenskej spoločnosti alebo v kontexte rozvoja Bratislavy? Človek nikdy nemôže posúdiť či sa rozhodol správne alebo dobre, pokiaľ nekomunikuje s občanmi a ak sa na vec nepozrie z viacerých perspektív. Ak sa dopracuje do pozície, ktorá zahŕňa rozmanité perspektívy, ktorá nikoho neignoruje a nevylučuje, tak sa jeho rozhodovanie blíži k tomu správnemu rozhodnutiu. Zdá sa, že zatiaľ morálne princípy mocných končia pri reciprocite vo výmenách, ktoré idú ponad hlavy a za chrbtom občanov. Takíto lídri stratia dôveru a skôr, či neskôr odchádzajú z verejnej sféry do zabudnutia. Každý líder by mal byť schopný niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia a musí veriť, že sú spravodlivé a férové zo širšej perspektívy.

Symbolickí interakcionisti tejto perspektíve hovoria „zovšeobecnení iní“. To je typ morálky, ktorá je nevyhnutným predpokladom demokratického lídersva ako aj kvalitného urbanizmu. Morálka, obmedzená na osobný prospech vlastnej rodiny a priateľov, robí z ľudí v mocenských pozíciách úbožiakov, hoci aj majetných. Líder musí byť morálne integrovanou osobnosťou.

Zrod modernej spoločnosti sa odvíja od inštitúcií a pravidiel, z rešpektovania pravidiel, písaných alebo nepísaných. Ak líder nerespektuje dohodnuté pravidlá, ak sa stavia nad ne, tak nechápe, o čom je demokratické lídersstvo. Jeho najväčším kapitálom je dôvera ľudí v to, že tieto pravidlá presadzuje v prospech všetkých a že ich sám ctí. Ani fungovanie úspešného obchodovania sa nezaobíde bez širšej morálky. A v tom je obrovský rozdiel napr. medzi čínskym a anglickým či americkým kapitalizmom. V Číne sa podniká predovšetkým cez rodinné siete a firma sa takisto dedí v rámci rodiny. To prináša veľké obmedzenia jej rastu. Takže bez tých civilných a civilizačných hodnôt nie je možné robiť dobrý business, a nie to rozvoj mesta. Bez pravidiel, ktoré regulujú väčšie celky než je rodina, nemôže moderná spoločnosť prosperovať. Tento civilizačný posun sme akosi nezvládli, stále tu vládne morálka rodiny a klanov. Prosperovať môžeme len vtedy, keď si osvojíme všeobecnejšie hodnoty a pravidlá. Globálna perspektíva je dokonca podstatná pre prežitie našej civilizácie.

Každý, kto kandiduje na post vo verejnej alebo v štátnej správe uvádza vo svojom životopise zahraničné skúsenosti, ako je možné, že potom nie je schopný pretransformovať tieto skúsenosti do našej spoločnosti?

Myslím si, že ich aj chce presadiť v našej spoločnosti, ale naráža na odpor a jeho snaha nepri-náša ovocie. Ono sa veľmi ťažko tieto pravidlá presadzujú v inom kultúrnom prostredí. Kultúrna zmena nie je jednoduchou a krátkodobou záležitosťou. Máme poznatky o tom ako prebieha kultúrna transformácia, ale nie dost poznania na to, aby sme takúto premenu vedeli dobre a plánovito riadiť. Sociológia sa tejto otázke síce venuje, ale skôr opisuje to, čo sa deje, než vysvetľuje to ako sa odohráva. Nevieme presne odpovedať na otázku, čo sa to odohralo, že demokracia mestských štátov začala fungovať. Trochu lepšie rozumieme vzniku kapitalizmu a tomu, že funguje na neosobných pravidlách. Neosobným pravidlom par excellence je napríklad burza. Ako sa to odohralo, že vôbec začala fungovať? Na tieto podstatné otázky naozaj nevieme odpovedať a myslím, že to nie je

len otázkou mravného individuálneho vývinu, ale ide o niečo, čo vzniká spontánne zospodu a čo nikto vlastne nevie ovládať. Nemôžeme vylúčiť ani zhluk priaznivých podmienok a náhod. Takže my by sme sa nemali na našu realitu pozeraf len z pohľadu úzko poňatej morálky. Skôr by bolo produktívnejšie rozmýšľať o tom, že tieto podmienky a pravidlá meníť tak, aby podporovali slobodu, rovnosť, spravodlivosť a toleranciu. Myslím si, že ide o širší problém ako problém morálky konkrétneho jednotlivca. Nepovedala by som ani, že ľudia vo vyspelých krajinách sú ako jednotlivci morálnejší, ale ich pravidlá, a to nielen vo forme zákonov, sú nastavené tak, že im riziko prekračovania noriem za to vôbec nestojí.

Bežná slovenská verejnosť ľa pozná skôr z televíznych obrazoviek a plátien, ale tvoje parketa je už dlhé roky psychológia, aby som bola presná sociálna psychológia, kde si uznávanou odborníčkou. Tvojim domovským pracoviskom je Filozofická fakulta UK, kde prednášaš. Ako si sa dostala od herectva k sociálnej psychológii?

Súvisí to s mojou túžbou po nezávislosti, slobode a poznaní. Herečka nie je tou osobou, ktorá určuje, čo bude robiť, je závislá od ponuky a je v podstate len prostriedkom, nástrojom vyjadrenia istého umeleckého zámeru, ktorý sa zrodí v hlave dramatika, dramaturga, režiséra atď. Ako profesorka mam rozhodne širšie pole pôsobnosti, sama rozhodujem o tom, čo a ako budem prednášať. A prečo sociálna psychológia? Sociálna psychológia je pre mňa fascinujúca veda, pretože uvažuje o vzťahu jednotlivec-človek a navyše v historickej perspektíve. De facto sociálna psychológia je modelom vedy, kde sa stretávajú viaceré disciplíny, takže nie je možné sa uzavrieť do nejakého izolovaného sveta. Treba veľmi pozorne sledovať vývoj vo všetkých príbuzných disciplínach. Klasická psychológia sa sústreďuje na osobnosť a sociálna psychológia rozširuje pohľad na človeka v sociálnom, spoločenskom a historickom kontexte. Otvára sa tu množstvo možností empiricky zisťovať, čo zostáva konštantné a čo sa mení so zmenou spoločenských a sociálnych podmienok. Aký život vedieme? Ako nás utvára? Ako my sami utvárame spôsob nášho života? A tieto otázky majú nesmierny význam. Sú podnetom na rozmyšľanie, kritické preskúmanie doterajších poznatkov a získavania nových.

Kam by si sa ešte v rámci svojho odboru chcela dostať? Úžasne ma zaujíma sociálna neuroveda (social neuroscience), ktorá vytvára možnosť prepojiť

poznatky vedy o mozgu s poznatkami sociálnej psychológie. Táto oblasť prináša fascinujúce výskumy, ktoré rúcajú staré opozície medzi sociálnym a biologickým. Ukázalo sa, že mozog, ktorý sa považoval za jasne štruktúrovaný, determinovaný, je aj neuveriteľne plastický, a to prakticky až do konca nášho života. Kým stále sa pracuje s predpokladom, že bunky mozgu po dosiahnutí dospelosti, už len ubúdajú, a tak a pokles mentálnej výkonnosti je neodvratný, nové výskumy ukazujú, že to nie je také jednoduché. Závisí aj od našej aktivity, v akom stave sú neuróny nášho mozgu a ich prepojenia. Ukazuje sa, že mozog je nástroj, ktorý sa ustavične prispôsobuje človeku a tomu, čo koná, takže sú tu ďaleko väčšie možnosti jeho samoutvárania než si bežne predstavujeme. A to je úžasná nádej, že zvládneme problém starnutia populácie a iné problémy, pred ktorými stojíme s nejakým nadhľadom a základnou dôverou.

Ďakujem za rozhovor.

Rozhovor pripravila a rozprávala sa Ing. arch. Irena Dorotjaková. Rozhovor bol autORIZOVANÝ 31.10.2014

CENA MILANA KODOŇA 2013/14

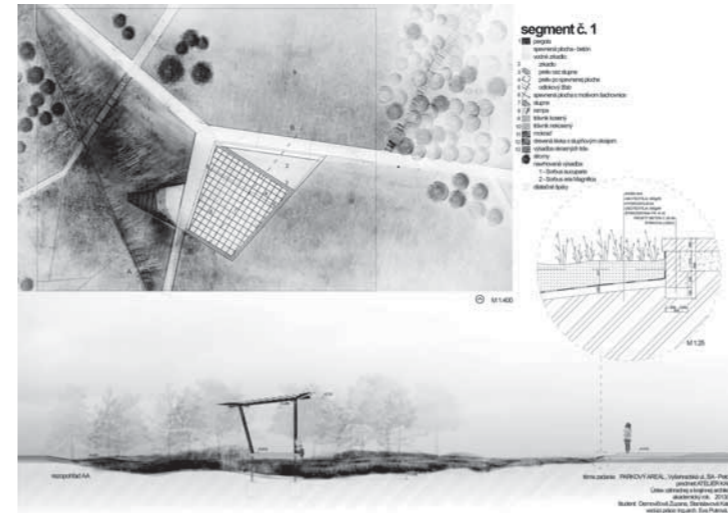
Študenti Krajinej a záhradnej architektúry na FA STU, v bakalárskom študijnom programe Krajinná architektúra a krajinné plánovanie, každoročne súťažia o Cenu docenta Milana Kodoňa za najlepší ateliérový projekt. Cena je udeľovaná na počesť docenta Milana Kodoňa, ktorého možno považovať za jednu z určujúcich osobností slovenskej krajinej architektúry v druhej polovici dvadsiateho storočia. Milan Kodoň patrí medzi zakladateľské osobnosti výučby urbanizmu a tvorby krajiny v prostredí slovenského univerzitného školstva. Ako uvádza profesor Gál vo svojich poznámkach,

na učiteľa Milana Kodoňa si spomínajú mnohé generácie slovenských architektov ako na osobnosť, ktorá im dokázala priblížiť hodnoty slovenskej krajiny a podniknietí v nich zmysel pre vyvážené vzťahy medzi architektúrou, urbanizmom a prírodným prostredím. V pedagogickom procese na FA STU v Bratislave dodnes rezonujú dva tituly skript, ktorých vznik inicioval a spoluautorsky pripravil – **Tvorba krajiny** (1981) a **Parkové a sadové úpravy** (1984), ako aj početné vyriešené výskumné úlohy s krajinárskou problematikou. Nesporné sú tiež zásluhy Milana Kodoňa o rozvoj teórie a techniky krajinárskej kresby, kde dodnes patrí k ťažko dosiahnuteľným vzorom. Milan Kodoň sa vďaka svojej odbornej autorite stal rešpektovaným organizátorom združovania architektov – krajinárov a odborníkov príbuzných profesií aj na pôde Zväzu slovenských architektov, kde dlhé roky pôsobil ako predseda Komisie pre tvorbu krajiny. Kodoňova iniciatíva prerástla v roku 1974 do založenia československej asociácie IFLA (International Federation of Landscape Architects), ktorej sa stal na pamätom zasadnutí v Moravanech nad Váhom prvým predsedom, s poverením reprezentovať českých a slovenských architektov na nasledujúcich svetových kongresoch.¹

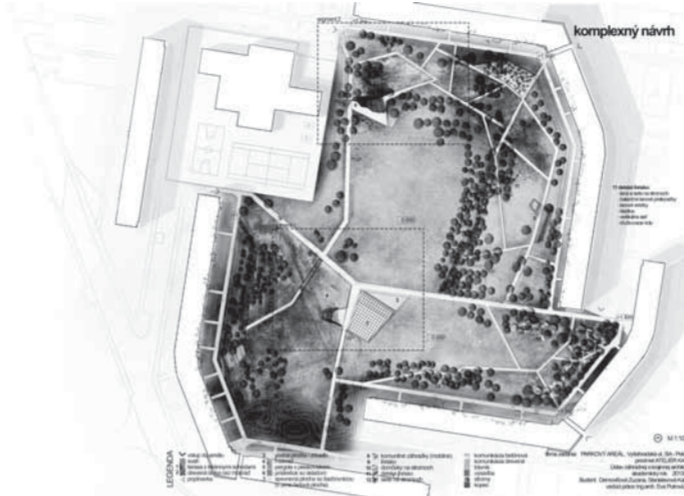
V tomto roku práce súťažiace o Cenu docenta Milana Kodoňa hodnotila porota, ktorá mala i medzinárodné zloženie, jej predsedníčkou bola doc. Ing. Agnieszka Jaszczak, PhD. z Warmińsko-Mazurskej univerzity v Olsztynie. Cenu docenta Milana Kodoňa za najlepší ateliérový projekt akademického roka 2013/14 získali študentky **Zuzana Demovičová** a **Katarína Stanislavová** v roku 2013/14 študentky 2. ročníka, za prácu: **Vnútroblok Vyšehradská, Petržalka**, spracovanú v ateliéri KAKP III. pod pedagogickým vedením Ing. arch. Evy Putrovnej, PhD. Odmenu docenta Kodoňa získali **Alžbeta Benedikovičová** a **Andrea Lešková**, v roku 2013/14 študentky 3. ročníka, za prácu **Cintorín v Mudre**, spracovanú v Module – K1, pod pedagogickým vedením Ing. Tamary Reháčkovej, PhD. Úspešným študentkám gratulujeme.

– Ing. arch. Katarína Kristiánová, PhD.
Vedúca ÚKAZA –

1, z poznámok Petra Gála, emeritného profesora FA STU

Detail segmentu č. 1 parkového areálu vo vnútrobloku Vyšehradská v Petržalke, z ocenenej práce študentiek Zuzany Demovičovej a Kataríny Stanislavovej.

Cena docenta Kodoňa 2013/14: Komplexný návrh parkového areálu vo vnútrobloku Vyšehradská v Petržalke, práca študentiek Zuzany Demovičovej a Kataríny Stanislavovej, spracovaná pod pedagogickým vedením Ing. arch. Evy Putrovnej, PhD.

ARCHBOOKS NAMIESTO ARTBOOKS

Fanúšikovia dobrých kníh, kníh o architektúre a umení, ale aj kníh filozofických a kuchárskych, sme s nesmiernou lútosťou prijímali skutočnosť, že Artbooks odchádza z našej fakulty. Kreatívna majiteľka a predavačka v jednej osobe Ing. Jana Sotáková nám mnohým za tie roky, čo na fakulte pôsobila, prirástla k srdcu, pretože poskytovala nadštandard. Janka zabezpečila mnohé túžby a stelesnila mnohé knižné predstavy, vedela dobre odhadnúť čo by bolo žiadané a inšpirovať sa konkrétnymi požiadavkami ľudí. Vďaka svojej informovanosti o špecializovanom segmente knižného trhu, aj vďaka svojim kontaktom, ochote

a entuziazmu pre knihy, zohrala publikácie často až na hranici nemožnosti alebo aj dávno po ich vydaní. Sama nadšená čitateľka a nápaditá obchodníčka s individuálnym prístupom bola nám tu vždy k dispozícii a vždy s úsmevom. Keď sa Janke zdalo, že by mohla oživiť sortiment kníh o niečo iné, neváhala a zaobstarala si rolky duplexu, tenké fixky a keď mala pocit, že architekti potrebujú diáre alebo obaly na notebooky a mobily, prišla aj s takým sortimentom. Duch Artbooks spájal komunitu architektov, umelcov a študentov na fakulte aj mimo nej pôvabnou atmosférou, pri zvláštnych príležitostiach aj s pohárikom vína. Ak človek nenašiel v knižkupectve hneď to, čo potreboval alebo nevedel celkom presne identifikovať darček blízkym a vkročil do knižkupectva Archbooks ako nerozhodný, Janka Sotáková pomohla a našla vhodné tipy. Profesionálne, kompetentne, šarmantne a prirodzene. Osobný, ľudský otvorený rozmer – to bol základný moment, na ktorom si Archbooks vybudoval meno, stratégiu a neustále rozširoval svoju komunitu priaznivcov.

C'est la vie!

Nám len ostáva želať Janke Sotákovovej všetko najlepšie, veľa úspechov na nasledujúcich zákrutách profesionálneho života a skonštatovať, že nás rozmaznála.

Ale život je tiež zmena!

Namiesto Artbooks prišlo v máji 2014 na našu fakultu nové knižkupectvo s názvom Archbooks. Za týmto knižkupectvom stojí Vydavateľstvo Eurostav od roku 1995 dobre známe všetkým architektom jednak svojimi vydavateľskými, ale aj inými odbornými aktivitami, v neposlednom rade vydávaním mesačníka ARCH. V knižkupectve Archbooks sa zmenilo spektrum kníh a za pultom sa dnes usmievaajú a ochotne pomáhajú hľadať tituly Mgr. Janka Ondřígová a pani Emília Smolová. Otvorenie knižkupectva sa udialo v milej atmo-

Z otvorenia Archbooks, foto RŠ

sfére na fakulte 14. októbra 2014 s pohárikom vína, kde všetkých privítala obchodná riaditeľka Eurostavu Ing. arch. Darina Lalíková, ktorá vyjadrila radosť z otvorenia knižkupectva a pozitívne plány pri pôsobení na fakulte. Pár slov povedala aj doc. Ing. arch. Andrea Bacová – šéfredaktorka ARCH. Na stretnutí sa zúčastnili dekanka FA STU doc. Lubica Vitková, prodekan FA STU prof. Robert Špaček, JUDr. Ingrid Blaškovičová, Ing. arch. Lubo Závodný, doc. Lubica Selcová, doc. Lubica Ilkovičová a ďalší hostia.

A nám len ostáva privítať knižkupectvo Archbooks, nech sa mu úspešne podarí etablovať na Fakulte architektúry s novým vetrom v plachtách, nech si tiež vytvorí rozsiahlu platformu priaznivcov, ktorí by v príjemnej atmosfére knižkupectva čo najviac nakupovali a podieľali sa na fakultnom prostredí.

– Irena Doratjaková –

Janka Sotáková 2013, foto ID

Spoločné NA ZDRAVIE!

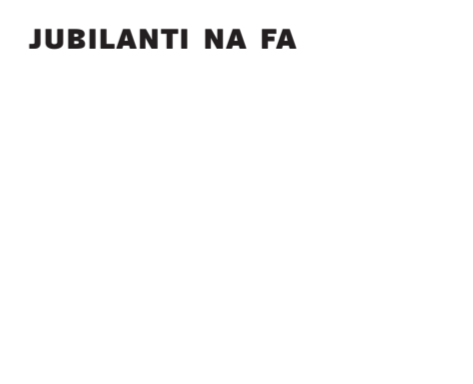

doc. Lea Rollová a doc. Lubica Ilkovičová

dekanka, doc. Lubica Vitková a prof. Michal Šarafín, v pozadí PhDr. Danica Brečková

JUBILANTI NA FA

pani dekanka, doc. Lubica Vitková a prof. Imrich Tužinský, v pozadí PhDr. Danica Brečková

Ako to už býva tradíciou, pri významných osobných príležitostiach, najčastejšie pracovných a životných jubilejé alebo aj pri odchode do zasluženého odpočinku sa pravidelne stretávajú naši kolegovia jubilanti. Ešte 24. júna 2014 sa takto v slávnostnej a príjemnej atmosfére v zasadačke na Dekanáte FA STU stretli, aby oslávili životné jubileá PaedDr. Lívia Petránska, doc. Ing. arch. Lubica Ilkovičová, PhD., doc. Ing. arch. Lea Rollová, PhD., pani Zita Mózesová, pani Dáša Kadlecová, pani Jaroslava Kováčová, pani Mária Popluhárová. Pracovné jubileum 40 rokov zavŕšil prof. Ing. arch. Julián Kepll, PhD. a 35 rokov Ing. arch. Pavel Nahálka, PhD. Taktiež sme sa rozlúčili, ktorí odvedli na našej fakulte kus vynikajúcej práce najmä ako pedagógovia, s dlhoročnými kolegami, prof. Ing. arch. Michalom Šarafínom, DrSc., prof. Ing. Imrichom Tužinským, CSc. a doc. Akad. soch. Petrom Lehocným. Na stretnutí bola prítomná pani dekanka doc. Ing. arch. Lubica Vitková, PhD. a predstaviteľka fakultných odborov PhDr. Danica Brečková. Z priestorových dôvodov sa nám jubilanti z minulého akademického roka nevošli do júňového ani do septembrového čísla ILFA. O to srdečnejšie však všetkým srdečne gratulujeme!

–red.,
foto: Milada Kováčková –

Zlava prof. Michal Šarafín, prof. Imrich Tužinský a prof. Julián Kepll

pani dekanka, doc. Lubica Vitková a Paedr. Lívia Petránska

PhDr. Danica Brečková a pani Zita Mózesová

Vpravo: Pani dekanka, doc. Lubica Vitková a arch. Paľo Náhálka
Dole: pani Majka Popluhárová a pani Dáša Kadlecová

NOVINKY V KNIŽNICI FA STU

- POHANIČOVÁ, J., DULLA, M.: Michal Milan Harminc (1869-1964): architekt dvoch storočí = architect of two centuries. Bratislava: Trio Publishing, 2014
- KRATOCHVÍL, P., ŠENK, F. – eds.: Architektura mimo centra: závěrečná publikace projektu Budování partnerství a rozvoj spolupráce v oblasti architektury mimo tradiční centra = Architecture Outside the Centres: final publication of the project „Building Partnerships and Development of Cooperation in the Field of Architecture Outside the Traditional Centres“. Liberec: Technická univerzita v Liberci, Fakulta umění a architektury, 2014
- LONGAUER, L.: Úžitková grafika na Slovensku po roku 1918 2: vyzliekanie z kroja = Graphic Design in Slovakia after 1918 2: taking off traditional clothes. Bratislava: Slovart, VŠVU, 2013
- KOOLHAAS, R. – ed.: Biennale Architettura: La Biennale di Venezia 2014: 14th International Architecture Exhibition: Fundamentals: Catalogue Venezia: Marsilio, 2014

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 22, 2014/2015, # 2 október
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

**SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY**